C U R T E A D E A P E L N O R D

Cauza contravențională Judecătoria Orhei sediul Central

nr.4r-1353/24 Judecător: Mihail Proca

D E C I Z I E

În numele Legii

27 februarie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul judiciar penal al Curţii de Apel Nord,

în componenţa sa:

Preşedintele completului: Ion Talpa

Judecători: Oxana Mironov și Ghenadie Liulca

judecând în ordine de recurs, recursul reprezentantului victimei ÎI ,, N.Procop" – Nadejda Procop declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 decembrie 2023, adoptată în cauza contravențională în privința contravenientului Rotari Nicolae în baza art. 335 Cod contravențional, -

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ţinând cont de argumentele recursului, în raport cu materialele cauzei și prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,,-

C O N S T A T Ă:

La 07 septembrie 2023, de către reprezentantul IP Orhei, Marin Scripnic în privința lui Rotari Nicolae a fost întocmit proces-verbal cu privire la contravenție pentru faptul că, la 13 noiembrie 2020 aflându-se în s.Brănești r-ul Orhei a conectat Casa de Cultură Brănești la apeductul gestionat de către ÎI ,, N.Procop", fără coordonare și acord, exercitând astfel în mod arbitrar un drept efectiv sau presupus, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 335 Cod contravențional.

În temeiul art. 395 Cod contravenţional procesul-verbal cu privire la contravenție din 07.09.2023 întocmit în privința lui Rotari Nicolae în baza art. 335 Cod contravențional a fost expediat în adresa Judecătoriei Bălți (sediul Central) pentru examinare conform competenței.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 decembrie 2023, s-a încetat procesul contravențional pornit în privința lui Rotari Nicolae, în temeiul art. 335 din Codul contravențional (procesul – verbal cu privire la contravenție nr.MAI05 924253 din 07.09.2023), din motivul intervenirii termenului general de prescripție al răspunderii contravenționale.

În termenul legal de contestare reglementat de art. art. 465, 468 Cod contravențional, reprezentantului victimei ÎI ,, N.Procop" – Nadejda Procop a formulat cerere de recurs, solicitând astfel admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 decembrie 2023, cu remiterea cauzei la rejudecară în primă instanță în vederea înlăturării ilegalităților.

În motivarea recursului, recurentul a menționat că, hotărârea primei instanței este neîntemeiată și pasibilă casării în condițiile în care contravenția imputată lui Rotari Nicolae este una continuă și se caracterizează prin săvârșirea neîntreruptă, timp îndelungat a activității contravenționale din 13.11.2020- până la momentul depistării 11.09.2023, prin urmare se consumă în momentul încetării acțiunii sau inacțiunii contravenționale sau al survenirii unor evenimente care împiedică această activitate.

Astfel susține recurenta că, termenul general de prescripție al contravenției săvârșite de către Rotari Nicolae începe a curge din momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție din 11.09.2023 și nu din 13.11.2020.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 octombrie 2024, Colegiul penal în temeiul Legii nr.135 din 13 iunie 2024 pentru modificarea unor acte normative (*revizuirea hărții judiciare*) și-a declinat competența de la examinarea prezentei cauzei în favoarea Curții de Apel Bălți.

La 30 decembrie 2024, prin încheierea Curții de Apel Bălți, prin prisma art. 471 alin. (1) Cod contravențional, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 471 alin. (2) Cod Contravențional, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 decembrie 2023.

Astfel, este de menționat faptul că la 30 ianuarie 2025, în adresa Curții de Apel Nord a parvenit referința depusă de către contravenientul Rotari Nicolae prin care a solicitat respingerea recursului depus de către reprezentantului victimei ÎI ,, N.Procop" – Nadejda Procop ca fiind nefondat cu menținerea fără modificări a soluției primei instanței, or termenul de prescripție privind atragerea la răspundere contravențională a expirat.

Verificând corectitudinea verdictului contestat şi temeinicia cerinţelor formulate de recurent în raport cu materialele cauzei contravenționale, Colegiul în corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional conchide necesitatea respingerii recursului ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a soluției instanței de fond.

De drept, soluția adoptată se întemeiază pe prevederile art. 470 alin. (3) Cod contravențional în corespundere cu care, instanța de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate și cerințelor formulate de recurent, să examineze și alte temeiuri fără agravarea situației contravenientului.

În fapt, Colegiul ține să menționeze, că potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților (...), în vederea constatării contravenției, examinarea și soluționarea cauzei în limita competenței (...), iar constatarea faptei contravenționale, în sensul art. 440 alin. (1) Cod contravențional, este activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției (...).

Tot odată, în corespundere cu art. 442 alin (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este actul prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, urmând în sensul art. 443 alin. (1) lit. c), d), e) Cod contravențional să cuprindă: numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei; încadrarea juridică a faptei potrivit normei material contravenționale și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției.

La art. 7 Cod contravențional, legiuitorul a statuat că, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

De rând cu aceasta, se reţin dispoziţiile art. 10 Cod contravențional, potrivit cărora, constituie contravenție fapta – acțiune sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșită cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod și este pasibilă de sancțiune contravențională.

De rând cu acesta, instanța reține că, *latura obiectivă* a contravenției de samavolnicie se realizează prin săvârșirea unor acțiuni samavolnice, contrare ordinii legale stabilite, de exercitare a unui drept legitim sau presupus, **legalitatea căruia este contestată de victimă sau de alte persoane**.

Consecințele contravenției constau în cauzarea de daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Din considerentele indicate, pentru existența acestei componențe de contravenție este necesar să constatăm existența raportului cauzal dintre acțiunile contravenientului și consecințele prejudiciabile survenite.

Latura subiectivă se manifestă prin vinovăție intenționată, deoarece făptuitorul înțelege că prin acțiunile sale exercită un drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, și prin aceasta cauzează daune intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor, și urmărește săvârșirea acestor acțiuni, dorind sau admițând survenirea consecințelor prejudiciabile.

Dreptul efectiv al samavolniciei contravenţionale este identic, după conţinut, cu noţiunea dreptului legitim al infracţiunii de samavolnicie. În acest sens, acesta constituie dreptul, care aparţine făptuitorului în baze legale, însă exercitarea lui se realizează într-un mod care contrazice ordinea stabilită.

Dreptul presupus constă în dreptul în privinţa căruia persoana eronat consideră că îi aparţine, deşi un astfel de drept nu-i aparţine.

Din cele menționate reiese că, acțiunea prejudiciabilă trebuie să îndeplinească două condiții: a) să se exprime în acțiunea de exercitare a unui drept legitim sau presupus; b) acest drept legitim sau presupus să fie exercitat în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite.

În acest sens instanța reține că, potrivit prevederilor art. 127 alin. (1)-(2) din legea supremă a statului, statul ocroteşte proprietatea. Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicţie cu interesele societăţii.

În această optică, Colegiul penal reține că instanța de fond în mod exact a stabilit constatarea vinovăției lui Rotari Nicolae pe art.335 Cod contravențional, reieșind din următoarele probe: - *conținutul informației despre infracțiuni și contravenții înregistrate la IP Orhei la 29.08.2023, potrivit căreia Procop Dumitru, domiciliat în satul Brănești, raionul Orhei, a comunicat că, în satul Brănești, lângă Căminul cultural a depistat o țeavă de apă, ce este conectată ilegal la conducta centrală; -conținutul procesului-verbal din 29.08.2023, de audiere a martorului Procop Dumitru, în care au fost fixate argumentele invocate de acesta; - conținutul procesului-verbal din 29.08.2023, de cercetare la fața locului, cu tabel-foto anexă; fiind cercetat o porțiune a străzii din satul Brănești, raionul Orhei, s-a constatat că, pe partea lateral dreaptă a străzii, se observă pe teritoriul Casei de cultură, ... la o adâncime de 0,70 m se observă o conductă de aprovizionare cu apă potabilă...; -conținutul demersului depus de Nadejda Procop, președinte a ÎI N.Procop, adresate către IP Orhei la 01.09.2023, prin care solicită identificarea și atragerea la răspundere conform legislației, a persoanelor necunoscute care în perioadă nestabilită de timp au efectuat conectare neautorizată a Case de Cultură din satul Brănești, raionul Orhei, la sistemul de aprovizionare cu apă potabilă ce aparține ÎI N.Procop; - conținutul declarației lui Nadejda Procop, președinte a ÎI N.Procop, din 01.09.2023, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta; - conținutul procesului-verbal din 07.09.2023, de audiere a făptuitorului Rotari Nicolae, în care au fost fixate argumentele invocate de acesta; - conținutul informației lui Nadejda Procop, președinte a ÎI N.Procop, din 11.04.2019, în care au fost fixate argumentele invocate de aceasta către Primăria comunei*

Ivancea; prin urmare ansamblul acestor date obiective dincolo de orice dubiu exclamă în mod clar probarea acuzațiilor imputate contravenientului Rotari Nicolae în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional – samavolnicia, *adică exercitarea în mod arbitrar a unui drept efectiv sau presupus prin încălcarea ordinii stabilite de legislaţie, dacă fapta nu constituie infracţiune*.

Învederând aceste prevederi, apreciind probele administrate corespunzător imperativului art. 425 Cod contravențional, instanța just a conchis că, acuzațiile imputate lui Rotari Nicolae pe art. 335 Cod contravențional sunt pe deplin confirmate în baza factuală prezentă la materialele cauzei, care denotă cu certitudine că, *la 13 noiembrie 2020 aflându-se în s.Brăneşti r-ul Orhei a conectat Casa de Cultură Brăneşti la apeductul gestionat de către ÎI ,, N.Procop", fără coordonare şi acord, exercitând astfel în mod arbitrar un drept efectiv sau presupus.*

Din optica aspectelor constatate, Colegiul deduce că, judecarea cauzei în instanță s-a desfășurat cu respectarea prevederilor normelor contravenționale ce reglementează procedura respectivă, or, hotărârea judecătorească cuprinde circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, astfel fiind dată în conformitate cu prevederile art. 462 Cod contravențional.

Subsecvent, Colegiul penal atestă aprecierea corectă de către autoritatea extrajudiciară, cât și de către instanța de fond, a aspectelor importante pentru soluționarea cazului, printr-o interpretare și aplicare corectă a normelor dreptului material și procedural, cu expunerea argumentată și motivată în hotărârea adoptată asupra temeiurilor de aplicare a sancțiunii contravenționale și respectiv a celor de respingere a argumentelor contravenientului fapt ce vine în corespundere cu art.462 Cod contravențional, constatându-se o apreciere obiectivă a probelor administrate, care în esență confirmă săvârșirea de către Rotari Nicolae a faptei imputate în cadrul actului de sesizare a instanței de judecată, motivare pe care instanța de recurs o acceptă şi pentru a evita repetări inutile o însușește, fapt ce vine în corespundere cu practica CtEDO, ce în pct. 37 a hotărârii Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-şi motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În continuare, verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de fond la adoptarea soluției de recunoaștere a vinovăției a lui Rotari Nicolae de comiterea a contravenției prevăzut de art. 335 Cod contravențional a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Pe același fundal, Colegiul penal menționează că, la această etapă de examinare a cauzei, instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanța ierarhic inferioară, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor de fond.

În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (Hotărârea CEDO Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei).

Pe de altă parte, instanța de recurs contrar celor punctate de către partea recurentă ține a sublinia corectitudinea soluției primei instanței inclusiv la încetarea procesului contravențional în

legătură cu intervenirea termenului de prescripție privind atragerea la răspunderea contravențională, fiind în acest sens întemeiată pe prevederile art. 30 Cod contravențional, a cărui stabilește că, termenul general de prescripție este de un an de zile, fiind o normă imperativă a legii, astfel încât la data soluționării cauzei, chiar și în ordine de recurs termenul de atragere la răspunderea penală pentru fapta comisă la ***13.11.2020,*** dar constatată la ***07.09.2023*** oricum a fost prescris.

Urmare celor expuse, Colegiul menționează că recurentul în cadrul procedurii în recurs în susținerea poziție sale nu a prezentat careva date obiective plauzibile ce ar pune la cântar soluția instanței de fond în detrimentul ei, fapt pentru ce verdictul judiciar urmează a fi menținut fără modificări în condițiile în care examinarea cauzei s-a desfășurat în limitele legii, fiindu-le oferit praticipanților un proces contradictoriu și în strictă reglementare cu prevederile art. 6 CEDO.

În această logică, Colegiul penal conchide că, recursul înaintat de reprezentantului victimei ÎI ,, N.Procop" – Nadejda Procop nu conţine nici unul din temeiurile prevăzute de art. 466 Cod contravenţional, pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat dezacordul cu hotărârea contestată în lipsa unor argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a recursului ca fiind nefondat, or, conform art. 470 alin. (3) Cod contravenţional, instanţa de recurs judecă recursul în limitele temeiurilor pentru recurs, având dreptul, în afara temeiurilor invocate şi cererilor formulate de recurent, să examineze şi alte temeiuri fără a agrava situaţia contravenientului, circumstanţe care la caz nu se regăsesc.

În lumina celor expuse, Colegiul conchide, imposibilitatea expunerii asupra altor împrejurări a cauzei, decât cele reținute de instanță, dat fiind caracterul ne argumentat a recursului formulat, în lipsa motivării argumentelor de dezacord cu soluția adoptată, fapt pentru care îl va respinge ca nefondat, păstrându-se fără modificări hotărârea judiciară adoptată în prezenta cauză.

În corespundere cu art. 473 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod contravențional,

D E C I D E :

Recursul reprezentantului victimei ÎI ,, N.Procop" – Nadejda Procop declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul Central din 04 decembrie 2023, adoptată în cauza contravențională în privința contravenientului Rotari Nicolae în baza art. 335 Cod contravențional, se respinge ca nefondat, cu menținerea fără modificării a hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Ion Talpa**
Judecători: **Oxana Mironov**
Ghenadie Liulca